

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3345/2019
14.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Влаховић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, Казнено-поправни завод у ..., коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3778/18 од 10.05.2019. године, у седници одржаној дана 14.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3778/18 од 10.05.2019. године у другом, трећем и четвртном ставу изреке, тако што се жалба тужене **ОДБИЈА** као неоснована, **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 2722/14 од 18.06.2018. године у четвртном и шестом ставу изреке и тако што се одбија захтев тужене за накнаду трошкова за састав жалбе.

Обавезује се тужена да, на име трошкова ревизијског поступка, исплати тужиоцу износ од 22.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2722/14 од 18.06.2018. године, усвојен је тужбени захтев, па је тужена обавезана да тужиоцу, на име накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор, исплати затезну камату обрачунату на главницу у износу од 44.875,25 динара, почев од 13.11.2013. године до 30.12.2013. године. У другом ставу изреке, обавезана је тужена да тужиоцу, на име накнаде за прековремени рад за период од јула 2011. године до децембра 2011. године, исплати појединачно означене месечне износе, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе од доспелости до исплате на начин описан у том ставу изреке. У трећем ставу изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да за тужиоца

уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном фонду за период и на износе из другог става изреке. У четвртом ставу изреке, обавезана је тужена да тужиоцу, на име накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за период од фебруара 2013. године до марта 2015. године, исплати означене износе, са законском затезном каматом на појединчано означене месечне износе од доспелости до исплате на начин описан у том ставу изреке. У петом ставу изреке, дозвољено је преиначење тужбе тужиоца од 11.0.2016. године. У шестом ставу изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 183.608,00 динара, са законском затезном каматом од 18.06.2018. године до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3778/18 од 10.05.2019. године, у првом ставу изреке, потврђена је првостепена пресуда у првом и другом ставу изреке и жалба тужене је у том делу одбијена као неоснована. У другом ставу изреке, преиначена је првостепена пресуда у четвртом ставу изреке, па је тужбени захтев да се тужена обавезе да тужиоцу плати трошкове за долазак и одлазак са рада за период од фебруара 2013. године до марта 2015. године, у појединачно означеним месечним износима, са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, одбијен као неоснован. У трећем ставу изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у шестом ставу изреке првостепене пресуде и тужена обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 155.108,00 динара, са законском затезном каматом од 18.06.2018. године до исплате, док је у преосталом делу захтев тужиоца за износ од још 28.500,00 динара, са законском затезном каматом од 18.06.2018. године одбијен. У четвртом ставу изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове за састав жалбе у износ од 12.000,00 динара.

Против другостепене пресуде и то одлука из другог, трећег и четвртог става изреке, тужилац је благовремено, преко пуномоћника, изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеном применом члана 404. ЗПП.

Врховни касациони суд о тужиочевој ревизији није одлучивао на основу члана 404. Закона о парничном поступку, јер је у овом случају ревизија дозвољена по члану 403. став 2. тачка 2. истог закона, који искључује примену одредбе о посебној ревизији.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку Закона ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14 –у даљем тексту ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да је тужиочева ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу на неодређено време у Казнено-поправном заводу у ..., на пословима обезбеђења, али је од 23.05.2011. године привремено упућен на рад у Казнено-поправни завод у ...

Место рада тужиоца и седиште послодавца је у ..., а рад обавља у Тужилац је у спорном периоду на посао долазио аутобусом или колима. Тужена је предвидела процедуру по којој државни службеници и намештеници остварују право на накнаду трошкова превоза, која се примењује од јануара 2013. године. Ова процедура је измењена крајем 2013. године, па је тужилац требало да по истеку месеца доставља захтев за накнаду трошкова превоза, уз који прилаже копију личне карте, потврду превозника, искоришћену оригиналну месечну карту, односно искоришћене оригиналне појединачне карте овлашћеног аутопревозника. Тужилац је правној служби редовно предавао захтеве за накнаду трошкова превоза, јер је радио у ..., а место рада и седиште послодавца тужиоца је у ..., за које није добијао потврду да су заведени, а тужена је тек од априла 2015. године почела да му исплаћује трошкове превоза. За месеце септембар, октобар и новембар 2013. године добио је решења којим су његови захтеви одбијени зато што уз захтеве није прилагао доказе о насталим трошковима у виду месечне карте. Налазом и мишљењем судског вештака економско-финансијске струке од 27.11.2017. године утврђено је да висина трошкова превоза за спорни период износи 1.137.864,04 динара на релацији ...-...-... .

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је, применом члана 37. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника и члана 2. став 1. и члана 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, усвојио тужбени захтев и обавезао тужену да тужиоцу, на име накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада у периоду од фебруара 2013. године до марта 2015. године, исплати укупан износ од 1.137.864,04 динара.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По налажењу тог суда, тужилац право на накнаду трошкова превоза остварује у складу са чланом 140. Закона о државним службеницима – писаним захтевом који се подноси функционеру који руководи државним органом, а о том захтеву одлучује се решењем. С обзиром да је за месеце септембар, октобар и новембар 2013. године добио решења којим су његови захтеви одбијени, а против којих није изјављивао жалбу, док за остале месеце није доставио доказ да се писменим путем обраћао надлежном функционеру захтевом за исплату предметних трошкова, и што због евентуалног „ћутања администрације“ није

покренуо управни спор, тужилац не може са успехом тражити по том основу, ни накнаду штете због незаконитог и неправилног рада органа тужене, у смислу члана 172. Закона о облигационим односима,

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је побијана пресуда донета погрешном применом материјалног права.

Одредбом члана 13. Закона о државним службеницима (Службени гласник РС”, бр. 79/05...99/10), прописано је да државни службеник има право на плату, накнаду и друга примања према закону којим се уређују плате у државним органима. Према члану 37. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника (“Службени гласник РС” бр. 62/06...99/10), државни службеник, између осталог, има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, док је ставом 2. истог члана прописано да се услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописују Уредбом Владе. Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника (“Службени гласник РС” бр. 98/07) предвиђено је да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада, (члан 2. став 1. тачка 1.), у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају (члан 3.).

По налажењу Врховног касационог суда, погрешан је закључак другостепеног суда да тужилац нема право на накнаду трошкова превоза зато што је морао да подноси писмени захтев за накнаду, јер о правима и дужностима државних службеника одлучује руководица, решењем у смислу члана 140. став 1. Закона о државним службеницима. Супротно овом схватању, Врховни касациони суд налази да право на исплату трошкова превоза није условљено ни подношењем захтева нити доказивањем да је запослени стварно сносио ове трошкове. Ово право запослених засновано је на цитираној одредби члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника и члана 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника

Наведеним законским прописима тужиоцу је, као државном службенику запосленом код тужене, признато право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, чији је смисао да се обезбеди присуство запосленог на раду, при чему наведено право није условљено ни подношењем захтева, нити доказивањем да је запослени стварно подносио трошкове. Тужена је у обавези да тужиоцу у целини плати трошкове које је имао за долазак на рад из ... у ... и за одлазак са рада. Закон о платама државних службеника и намештеника и Уредба о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника не прописује обавезу запосленог да за остваривање свог законског права на накнаду трошкова превоза мора да подноси руководиоцу посебан захтев. Право запосленог на трошкове превоза засновано је непосредно на закону и подзаконском акту, а да ли ће руководиоци органа да о том праву одлучују посебним решењем за сваког

запосленог појединачно, није од утицаја на обавезу накнаде трошкова превоза. Имајући у виду да је тужена својим незаконитим радом (неисплаћивањем трошкова превоза у одређеном периоду) тужиоцу проузроковала штету у обавези је да ову штету накнади на основу члана 154. став 1. и 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Висина накнаде трошкова превоза тужиоца за долазак на рад и одлазак са рада на наведеној релацији у спорном периоду утврђена је вештачењем.

Потврђена је и одлука о трошковима првостепеног поступка имајући у виду да су исти правилно одмерени, а одбијен је захтев тужене за накнаду трошкове за састав жалбе, применом одредаба чланова 153. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлуку у другом ставу изреке, Врховни касациони суд донео је применом одредаба чланова 153, 154. и 165. став 2. ЗПП, те је обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 22.500,00 динара, и то на име састава ревизије, сходно тарифном броју 16. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић